

Torah

PART 1

DeMYSTiFieD

Exploring the Wide World of Torah, From A to Z

This multi-part series will feature 26 captivating topics, providing comprehensive overviews from perspectives of halacha and hashkafa

- JAN 4** **Getting Off on the Right Foot:**
Shoes in Torah Thought and Tradition
- JAN 11** **While You Were Sleeping:**
What Dreams Really Mean
- JAN 18** **Wow, That's Wild:**
Torah Perspectives on Animals
- FEB 1** **Pure and Simple:** An Overview of the Laws of Tumah and Tahara
- FEB 8** **Previewing Paradise:** What Do We Actually Know About Olam Haba?
- FEB 15** **Tuning In to Shabbos:** All the Things You Never Knew About Zemiroth
- MAR 1** **More Than Just an Afterthought:**
Demystifying the Haftara

Rabbi Larry Rothwachs

Tuesday Nights at 8:30 PM, Livestreamed Only

Shiurim will be live-streamed and recorded via:

www.facebook.com/larry.rothwachs

www.youtube.com/larryrothwachs

For more information or for sponsorship opportunities, please contact office@bethaaron.org

Animals
B
C
Dreams
E
F
G
Haftara
J
K
L
M
N
Olam Haba
P
Q
R
Shoes
Tumah and Tahara
U
V
W
X
Y
Zemiroth

WHILE YOU WERE
SLEEPING: WHAT

DREAMS

REALLY MEAN

A dream is a succession of images, ideas, emotions, and sensations that usually occur involuntarily in the mind during certain stages of sleep.[1]

Humans spend about two hours dreaming per night,[2] and each dream lasts around 5 to 20 minutes.[3]

1 "Dream". The American Heritage Dictionary of the English Language, Fourth Edition. 2000. Retrieved May 7, 2009.

2 "Brain Basics: Understanding Sleep". National Institute of Neurological Disorders and Stroke. 2006. Archived from the original on October 11, 2007. Retrieved December 16, 2007.

3 Lee Ann Obringer (2006). How Dream Works. Archived from the original on April 18, 2006. Retrieved May 4, 2006.

Facts About Dreaming

1 We all dream every night

Our brains are active throughout the night. But after we wake up, we often don't remember much about our dreams.

2 We dream most vividly during Rapid Eye Movement (REM) sleep

Some of our sleep has vivid, structured thoughts - or dreams. These occur during a stage of sleep that is called REM sleep. REM sleep occurs in short episodes across each night each about 90 minutes apart. Our longer dreams are in the morning hours.

3 We are specially wired not to act out our dreams

During REM sleep many of our muscles relax completely and this prevents us acting out our dreams. If this system doesn't work properly we may try to act out our dreams, especially if the dreams involve strong emotions.

4 Many dreams are bizarre because part of our brain shuts down

When we are awake the front part of our brain controls how we make sense of the world. This shuts down during dreaming. Because of this, the dreaming brain puts together ideas that normally do not go together.

5 Most dreams relate to recent awake experiences

Dreams are often linked to real life events from the past. Usually these are events or thoughts from one to two days before the dream.

6 We dream in pictures

About two thirds of dreams are mainly visual, with fewer that involve sounds, movement, taste or smell. Colour is only in about a third of all dreams. It has been said that when we are awake we think in ideas, but when asleep we think in pictures.

7 We can learn to control our dreams

Many people have bad dreams or nightmares. These can happen over and over again. But people can change the events in these dreams to be less frightening. First, write down memories of the scary dream. After this think about how it might end differently.

8 Scientists disagree about the meaning of dreams

Some people say our dreams mean nothing. They say we have them only because parts of our brain are stimulated when we sleep. Other people say dreams have value. They say it is a kind of therapy for when we're feeling down. Having and remembering vivid dreams about stressful things in our lives may help deal with stress. Many people think that dreams contain messages, but the evidence for this is weak.

DREAMS IN
THE TORAH

בראשית כח - וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֶרֶץ
וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹקִים
עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ... וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר
אֲכֹן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וַיִּירָא
וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית
אֱלֹקִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם. וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר
וַיִּקַּח אֶת הָאָבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשֵׁתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ
מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ.

בראשית לא - וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאָךְ הָאֱלֹקִים
בְּחִלּוֹם יַעֲקֹב וְאָמַר הִנְנִי. וַיֹּאמֶר שָׂא נָא עֵינַיִךְ
וּרְאֵה כָּל הָעֵתְדִים הָעֹלִים עַל הַצֹּאן עֶקְדִים
נֶקְדִים וּבְרֹדִים כִּי רָאִיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לָבֶן עֹשֶׂה
לָךְ...

יוסף פרעה אבימלך בלעם

DO DREAMS
MATTER?

בראשית כח - וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מִצֵּב אֶרֶצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכָי אֱלֹקִים עֹלִים וְיִרְדִּים בּוֹ... וַיִּיקַץ יַעֲקֹב יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בַּיֵּת אֱלֹקִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם. וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת הָאָבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשֵׁתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ.

במדבר יב:ו - וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ נָא דְבַרִּי אִם יִהְיֶה נְבִיאֵיכֶם ה' בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ.

מס' ברכות נז: - חלום אחד מששים לנבואה

זכריה יב:ב - כִּי הִתְרַפִּים דְּבָרוּ אָנוּ וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקָר וְחִלְמוֹת הַשְּׁוֹא יִדְבְּרוּ הֶבֶל יִנְחֲמוּן עַל כֵּן נָסַעוּ כְּמוֹ צֹאן יַעֲנֹו כִּי אֵין רֵעָה.

רבינו בחיי - בראשית מא:א - ודע כי החלומות מפני ג' סבות. מפני מאכלים, מפני מחשבות, מפני חזוק הנפש.

המאכלים מולידים גסות ומעלין עשן אל המוח, והחלום הבא בסבת זה הכל ענייני הבל ודברים בטלים.

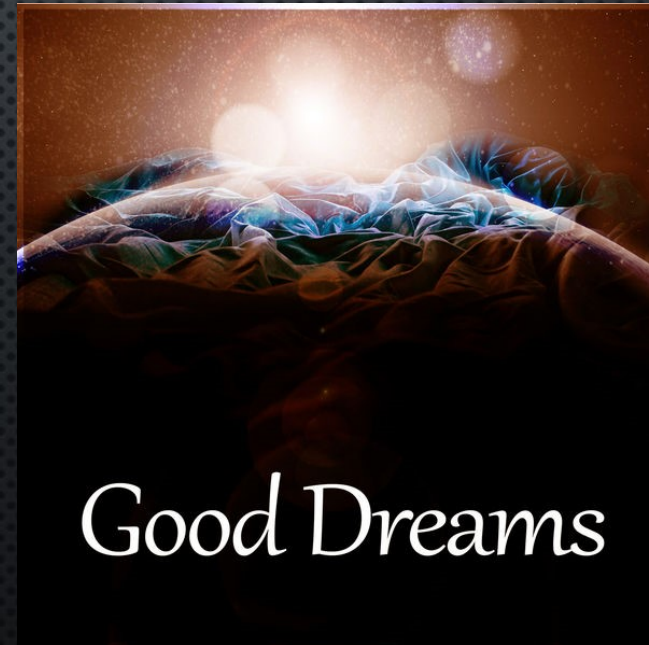

החלום הבא בסבת מחשבות הוא כשאדם מחשב בהם תדיר, ומכח ציור המחשבה שהוא מחשב בהם ביום יראה אותם בלילה, הוא שכתוב בנבוכדנצר (דניאל ב) רעיוניך על משכבך סליקו.

והחלום הבא מפני חזוק הנפש הוא האמתי הראוי מכלם שהוא מכחות הנפש, בשעת השינה שההרגשות בטלות הכח הזה מתחזק בו עד שיהיה הענין נדמה לו כאלו ראה אותו בהרגש והחלום הזה צודק כשהכח המדמה חזק באדם והוא שבא לאדם מבלי שיהרהר בו ושלא על דרך הרגילות כלל, וזו היא נבואה קטנה...

מס' ברכות נה: - שמואל כי הוה חזי חלמא בישא אמר
(זכריה י') וחלמות השוא ידברו כי הוה חזי חלמא טבא
אמר וכי החלומות השוא ידברו והכתיב (במדבר יב)
בחלום אדבר בו

Good Dreams

**מס' ברכות נה: - רבא רמי כתיב בחלוס
אדבר בו וכתיב וחלמות השוא ידברו לא
קשיא כאן על ידי מלאך כאן על ידי שד**

ספר העקרים (ג:ח):

"מלאך" = כח הדברי (שכלי) / שד = כח המדמה

וכפי שיעור התגברות הכח השכלי על כח המדמה גם

תהיה הכנת האיש לנבואה

ערוך השלחן או"ח רכ:א - כלומר האיש אשר הוא טהור ומחשבותיו בתורה ויראה, וישן שלא במילוי כרס, החלום של איש כזה וודאי יש בו ממש, שמראין לו מן השמים על ידי המלאכים השומרים את האדם השלם, כדכתיב: "כי מלאכיו יצוה לך וגו"

אבל האנשים הפשוטים המשוקעים בהבלי העולם, שהם השדים הגמורים השודדים הצלחת האדם האמיתית... שוא ידברו חלומותיהם ואין בהם ממש.

וכל שכן אותם האוכלים הרבה קודם השינה, שהאידיים העולים בקרבו יבלבלו הכח המדמה ואין בהם אמתיות כלל. וכן אם חלם לו רעיונות שחשב ביום, פשיטא שהכח המדמה מראה לו מעין מחשבותיו, וכל כי האי אין ממש בחלומות כאלו.

BAD DREAMS
IN HALACHA

מס' ברכות נה: - אי מאן דחזא חלמא ולא ידע
מאי חזא ליקום קמי כהני בעידנא דפרסי
ידייהו ולימא הכי רבונו שְׁל עוֹלָם, אֲנִי שְׁלָךְ
וְחִלּוּמֹתַי שְׁלָךְ, חָלוּם חֲלַמְתִּי וְאִינִי יוֹדַע מַה
הוּא. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתַי,
שְׂיִהְיוּ כָּל חִלּוּמֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה,
בֵּין שְׁחַלְמְתִי עַל עֲצָמַי וּבֵין שְׁחַלְמְתִי עַל אַחֲרִים,
וּבֵין שְׁחַלְמוּ אַחֲרִים עָלַי, אִם טוֹבִים הֵם חֲזִיקִים
וְאִמְצִים, וְיִתְקַיְמוּ בִי וּבְהֵם כְּחִלּוּמֹתַי שְׁל יוֹסֵף
הַצַּדִּיק, וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה רְפֹאֵם כְּחֲזִיקֵיהוּ
מִלָּךְ יְהוּדָה מִחֲלִיו, וּכְמַרְיָם הַנְּבִיאָה מְצַרְעֶתָה,
וּכְנַעֲמֹן מְצַרְעֶתוֹ, וּכְמִי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ,
וּכְמִי יָרְחוּ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שְׁהַפְּכֶת אֶת
קַלְלַת בְּלָעַם הָרָשָׁע מִקַּלְלָה לְבָרְכָה כֵּן תִּתְּפֹדֵךְ
כָּל חִלּוּמֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה

שו"ע או"ח ס' רפח:ד - מותר להתענות בו תענית חלום כדי שיקרע גזר דינו. וצריך להתענות ביום ראשון, כדי שיתכפר לו מה שביטל עונג שבת. ואם תשש כחו ואינו יכול להתענות ב' ימים רצופים, לא יתענה ביום א' ויתענה אח"כ.

משנה ברורה שם ס"ק ז - תענית חלום - וגם יבלה כל היום בתורה ובתפלה ויתכפר לו ובסדר היום כתב דיוכל להתודות על עונותיו כשמתענה כמו בחול.

ועיין לעיל בסימן ר"כ במ"ב דעוברות ומניקות אין להורות להן להתענות אפילו בחול אלא יתנו פדיון נפשם לצדקה ובפרט אם הן חלושות בודאי אין להן להחמיר על עצמן.

כתב ה"ט"ז אם הרהר ביום וחלם לו בלילה מענין ההרהור אין לו להתענות בשבת דההרהור גרם זה ולא הראוהו מן השמים.

שו"ע שם סעיף ה - י"א שאין להתענות תענית חלום בשבת אלא על חלום שראהו תלת זימני. וי"א שבזמן הזה אין להתענות תענית חלום בשבת שאין אנו בקיאים בפתרון חלומות לידע איזה טוב ואיזה רע.

והעולם אומרים שנמצא בספרים קדמונים שעל שלשה חלומות מתענים בשבת, ואלו הן הרואה ס"ת שנשרף, או יוה"כ בשעת נעילה, או קורות ביתו או שיניו שנפלו; וי"א הרואה יוה"כ אפילו שלא בשעת נעילה; וי"א הרואה שקורא בתורה; וי"א הרואה שנושא אשה.

משנה ברורה שם ס"ק טו - שעל ג' חלומות מתענין - ואף באלו הג' אין להתענות בשבת אא"כ התענית עונג לו כגון שנפשו עגומה עליו וכשיתענה ימצא נחת רוח לאפוקי אם הוא אדם דלא קפיד בחלום רע או שהתענית קשה עליו ומצטער יותר בתעניתו ממה שמצטער בפחד החלום אסור להתענות בשבת (ריב"ש) ובשם של"ה כתבו האחרונים שאף באלו הג' היה רגיל על הרוב לפסוק שלא להתענות בשבת אלא יתענה ב' ימים בחול נגד יום השבת ויום ראשון שאחריו:

THE HEALING OF BAD DREAMS

מס' ברכות נה: - אי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא ליקום קמי כהני
בעידנא דפרסי ידיהו ולימא הכי

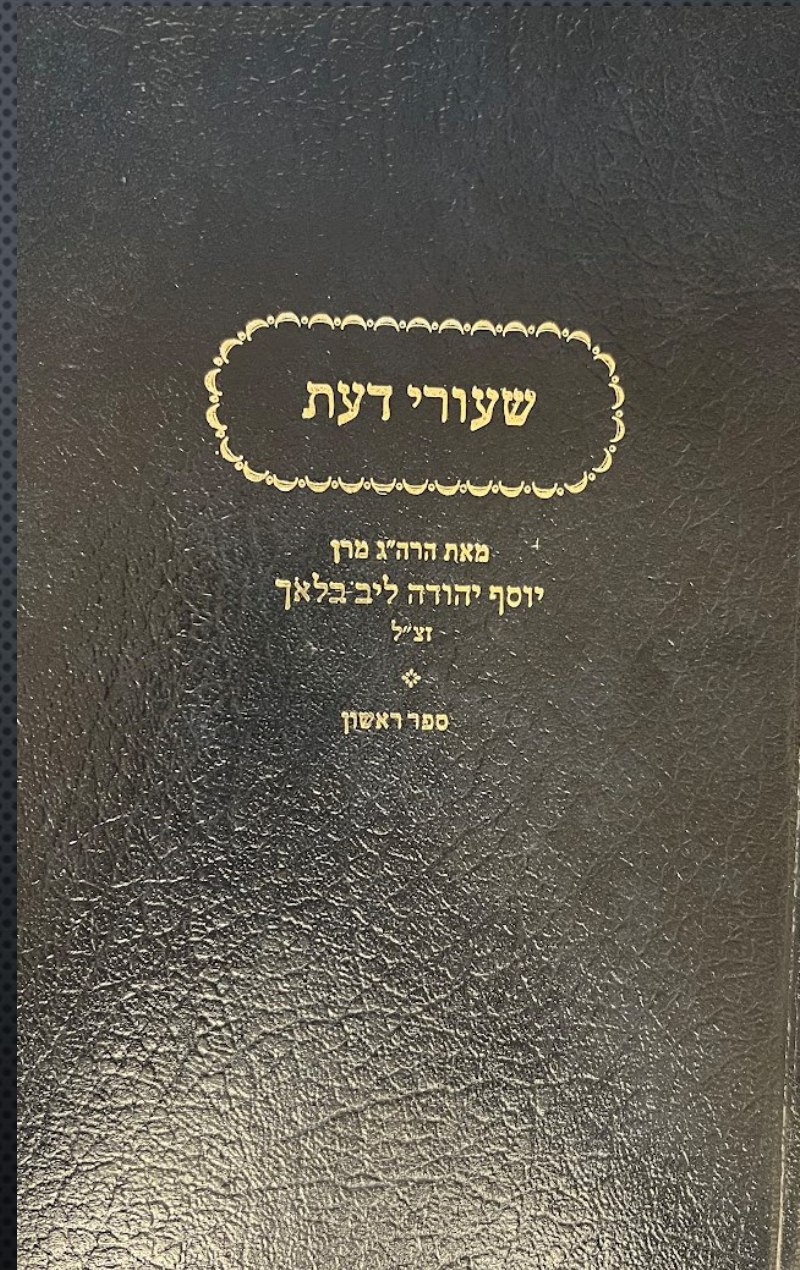
רבוננו שְׁל עוֹלָם, אֲנִי שְׁלָךְ וְחִלּוּמוֹתַי שְׁלָךְ, חֵלוֹם חֲלַמְתִּי וְאִינִי יוֹדַע מֶה הוּא.
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתַי, שְׂיִהְיוּ כָּל חֲלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, בֵּין שְׁחַלְמְתִי עַל עֲצָמַי וּבֵין שְׁחַלְמְתִי עַל אַחֲרִים, וּבֵין שְׁחַלְמוֹ
אַחֲרִים עָלַי,

אִם טוֹבִים הֵם חֲזִיקִים וְאַמִּצִּים, וְיִתְקַיְמוּ בִי וּבָהֶם כְּחִלּוּמוֹתַי שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק,
וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה רְפֹאֵם כְּחֲזִיקֵיהוּ מִלֶּךְ יְהוּדָה מַחֲלִיו, וּכְמַרְיָם הַנְּבִיאָה
מִצְרַעְתָּהּ, וּכְנַעֲמֹן מִצְרַעְתּוֹ, וּכְמִי מָרָה עַל יְדֵי מִשָּׁה רַבֵּנוֹ, וּכְמִי יָרְחוּ עַל יְדֵי
אַלִישַׁע.

וּכְשֵׁם שֶׁהַפְּכַת אֶת קַלְלַת בְּלַעַם הָרָשָׁע מִקַּלְלָה לְבִרְכָה כִּן תִּתְּפוּדְךָ כָּל חֲלּוּמוֹתַי
עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה

Rabbi Yosef Yehudah Leib Bloch
הרב יוסף יהודה לייב בלוך
1860-1929

והפיכת חלום ג"כ יתבאר בדרך זו, כי לא כמו שחושבים הוא שחלום הוא גלוי ידיעה מהעתיד לבא, אלא חלום הוא השגת מצב ההוה. כי כל דבר הקורה בעולמנו אין שרשו והתחלתו הסבה הגלוי שאנו רואים פה אלא התחלת כל דבר ומקורה היא בעולמות הגבוהים, שורש הבריאה. ויש אשר נברא וקיים הוא לפני ימים רבים ושנים רבות בעולמות העליונים, ואף גם בעולם זה בחלקי הרוחנים הדקים שאין חוש האדם משיגם ולבסוף משתלשל הדבר ומתגלה גם לעין האדם ולחושיו שנתנו לו להציץ על ידם ולראות את המציאות ולהרגישה במדה כל שהיא, כי אף אחרי הגיע הדבר לחושינו איננו רואים אלא אחוז אחד מרבוא רבבות המציאות באמת, כי כ"ז שהנפש מלובשת בחומר א"א לה לראות יותר מאשר נתן לה להציץ ע"י החלונות הקטנים — חמשת החושים, ששם החומר דק באיזו בחינה של כל חוש וחוש מאשר בשאר חלקי הגוף, ועל ידם הוא רואה מה, וגם מה שרואה אין זה לפי המציאות באמת, אלא כפי האספקלריה של חוש האדם במדה ואופן דקותו של החומר במקום ההוא.

אולם בשעת השינה הנפש מתפרדת קצת מן החומר ואינה שקועה לגמרי במסגרת החומר כמו בהקיץ, ואז יקרה שהנפש מציצה מבעד למסגרות החומר,

מחוץ לבחינת חושיו, ורואה מה מהמציאות הקימת עוד טרם באה לידי גלוי החושים. ואמנם ראי' אחרת היא ומחזה אחר לגמרי הוא מאשר יראה האדם בחושיו, כי מציאות זו לא נתנה להבחין בחושי האדם, אלא מכיון שהאדם לא לומד לדעת מהמציאות זולת מה שהוא מבחין בחושיו ואין לו שום דמיון מגלוי מציאות באופן אחר, כי עדיין לא ניתק לגמרי מן החומר לשיגיע לידי הבחנת המציאות באופן אחר, לכן מתערבת השגתו המופשטת מחושי החומר עם ההשגות החמריות, מתבלבלת עמהם ומתהפכת להשגה גשמית לפי איזה ציור חמרי המקביל להשגתו הרוחנית ואשר לזה דרושה חכמת הפתרון לדעת מה ראה ועל מה דברי החלום מעידים).

ובאמת יש אשר גם שלא בשעת החלום ירגיש האדם איזו ידיעה מהעתידי ולבו אומר לו דבר מה, וזה מה שקורים „אינטואיציה“ וזה ג"כ א"א שתהי' ידיעת העתיד, שלזה זוכים רק נביאי ה', אלא מכיון שהמציאות כבר ישנה ורק חוש האדם לא יוכל להשיגה, כי לא התגשמה עדיין עד כדי ראית החוש, לכן יש אשר הנפש מציצה מבעד לגדרי החומר ומרגשת דבר מה מהמציאות הקיימת למעלה מהחושים.

וע"פ דרך זו יש לבאר מה שאמרו חז"ל (ברכות נ"ה ע"ב) „אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו“, והיינו כי באמת גם מבלעדי החלום יש אשר תרגיש הנפש איזו ידיעה מהנמצא למעלה מן החושים, אבל קלושה היא ההרגשה ואינו מכיר בה, אולם בהפרדה קצת מן החומר, בעת השינה, אז מורגש הדבר יותר ומתגשמת ההכרה בצירוי החלום).

THE HALACHIC
CONSEQUENCE
OF DREAMS

מס' סנהדרין ל. - הרי שהיה מצטער על מעות שהניח לו
אביו ובא בעל החלום ואמר לו כך וכך הן, במקום פלוני
הן, של מעשר שני הן, זה היה מעשה ואמרו דברי חלומות
לא מעלין ולא מורידין.

שו"ע יו"ד ס' רנט - וכן אם אמרו בחלום אלו המעות
שהטמין אביך של צדקה הם אינו כלום דדברי חלומות
לא מעלין ולא מורידין

שו"ע יו"ד ס' רי:ב - הנודר בחלום אינו כלום ואינו צריך
שאלה ויש אומרים שיתירו לו עשרה דינעו למקרי
(ויתירו לו בחרטה כאלו נדר בהקיץ) (תשובת הגאונים),
ויש לחוש לדבריהם. (מיהו אי לית ליה בקלות עשרה
דינעו למקרי, יתרנו בשלשה כשאר נדר) (רשב"א סימן
תרס"ח).

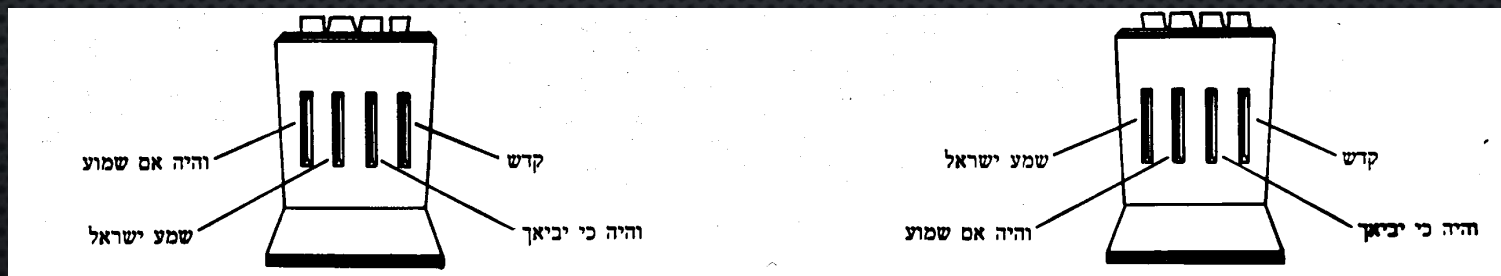
שו"ע יו"ד ס' שלד:לה - נידוהו בחלום הוי נידוי וצריך
התרה ואפי' התירו לו בחלום אינו כלום.

שו"ת תשב"ץ ח"ב ס' קכח - ...מעתה אחר שנתישב לנו מדברי חכמינו ז"ל והשכל מעיד עליו כי יש חלומות צודקים ראוי לחוש להם, ויש חלומות בלתי צודקים אין לחוש להם אנחנו מסופקים בזה החלום אם הוא צודק או הוא בלתי צודק אם יש לנו לחוש בדבר הראוי לחוש ושלא לחוש בדבר שאין ראוי לחוש כפי שרשי התלמוד. וידוע הוא כי בכל דבר שבממון יש לנו להעמיד הממון שנפל בו הספק בחזקתו, ועל זה אמרו באותו שהיה מצטער על מעות מעשר שני שהניח אביו שאין לו לסמוך על החלום ויונח הממון ההוא בחזקתו כאשר היי קודם החלום, דברי חלומות בכענין זה לא מעלין ולא מורידין להוציא הממון מחזקתו... אבל במי שנדוהו בחלום אם על ידי מלאך הוא הרי הוא מנודה ואם ע"י שד הוא אינו מנודה וא"כ זה ספק מנודה ספק אינו מנודה והרי זה כספק איסורי אם אסור לספר ולכבס ולהתרחק מבני אדם ד' אמות אם לא ומן הספק צריך היתר ככל ספק איסורי שאפשר לצאת מידי ספק על ידי תקנה ויתירוהו עשרה שזה הוא מנודה לשמים...

שו"ת שיבת ציון ס' נב - אמנם היותר נראה בהתרת קושית הסתירה הזאת הוא לפענ"ד ע"פ החקירה מענין החלום אשר אמרו חז"ל שהוא אחד מס' בנבואה... הרי שהחלום הוא בהוראת דברים לעתיד, אבל בהגלות דבר אשר כבר נעשה בהסתר אינו מסוג הנבואה כ"א בהוראת רוח הקודש שהיא למטה ממדרגת הנבואה כמו שנאמר סוד ה' ליראיו. ולפי ההנחה הזאת יש לישיב הסתירה הנ"ל, דאם נדמה לאדם בחלום שנידוהו הלא באמת אין כאן לא חרם ולא נידוי אלא שהמראה הזאת הוא דרך משל וחידה כמו שהנבואה היא במראה וחידה והפתרון מהחידה הזאת הוא הודעת פורענות כמ"ש התוס' שם במסכת נדרים וא"כ הוא הוראה לעתיד שפורענות מוכן לבוא עליו ר"ל א"כ זה הוראה לעתיד ויש לו שייכות ודמיון לנבואה לכך חוששין לחלום זה פן הוא מסוג הנבואה וצריך התרה, ובנודר בחלום לדעת מי שחושש להחמיר הוא ג"כ מטעם שיש לו דמיון לנדוי כי בהרבה דברים שוה דין נדר לדין נדוי, וג"כ יש לחוש שהיא הוראה לפורענות העתיד לבוא עליו לכך חושש לה להצריך התרה, משא"כ באומר לו בעל החלום שהמעות שהניח לו אביו במקום פלוני הם וכך וכך ושל מעשר הם, הוראה והודעה זו שהם מעות מעשר הוא על עבר שכבר הם מעשר ולא על העתיד וזה אין לו יחוס לסתם נבואה ולכך אין חוששין לדברי החלומות ואמרינן שהוראה הזאת הם דברים בטלים ובא בכח המדמה שנתעורר ע"י סיבת הגוף שהוא חלום יעוף אשר שוא ידבר. והי' יצילנו מכל פחד ובהלה וחרדה. וישים בנו רוח חכמה, רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה' אמן. כ"ד הטרוד: הקי' שמואל סג"ל לנדא.

DREAMS AND
PSAK HALACHA

שו"ת רדב"ז ח"ו ס' ב אלפים רפו - שאלת ממני מי שיש לו תפילין לדעת ר"ת ורוצה לעשותם לדעת רש"י ז"ל אם יש בדבר חשש איסור...תשובה אע"ג שאין בזה צד פיסול שהרי אפי' לדעת ר"ת צריך לכתוב אותם על הסדר ואין המחלוקת אלא בסדר הנחתן בבתים מ"מ יש בדבר איסור מצד שמזלזל בכבוד כל בעלי סברא זו שהרי לדעתם התפילין כשרים ופוסל אותם ומורידן מקדושתן ואין לך איסור גדול מזה...ואני נשאלתי ע"ז והוריתי שהדבר מותר ובאותה הלילה הראוני בחלומי שלא הוריתי יפה וחזרתי בי ועיינתי בדבר וראיתי שיש בזה זלזול בכל גאוני עולם ולכן אני גוזר אומר שאסור לעשות כן מן הדין מהטעמים אשר כתבתי.

לפי שיטת ר"ת

לפי שיטת רש"י

בית יוסף או"ח תרנא:יא - אם צריך לחבר האתרוג ללולב בשעת הנענוע ולנענע שניהם יחד או אם אינו מנענע אלא אגודת הלולב לבד ויד שמאלו שהאתרוג בה תהא עומדת במקומה בלי נענוע דבר זה לא נתבאר בגמרא ולא בדברי הפוסקים אבל ה"ר מנחם מרקני"ט כתב בפרשת אמור (ד"ה ולקחתם) צריך לסמוך האתרוג עם שאר המינים שלא להפרידה מן הבנין וסוד זה נגלה אלי בחלום בליל יום טוב הראשון של חג הסוכות בהתאכסן אצלי חסיד אחד אשכנזי שמו הרב ר' יצחק ראיתי בחלום שהיה כותב השם ביו"ד ה"א והיה מרחיק הה"א אחרונה מן השלש אותיות הראשונות ואמרתי לו מה זה עשית והשיב כך נוהגים במקומינו ואני מחיתי בו וכתבתי אותו שלם ואשתומם על המראה ואין מבין למחר בעת נטילת לולב ראיתי שלא היה מנענע רק הלולב ומיניו בלא אתרוג והבנתי פתרון חלומי וחזר בו ורז"ל רמזו סוד זה בויקרא רבה (פרי אמור ל ט) אמר[ו] שם פרי עץ הדר (ויקרא כג מ) זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (תהלים צו ו, דה"א טז כז) הוד והדר לפניו, כפות תמרים זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (תהלים צב יג) צדיק כתמר יפרח, וענף עץ עבות זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (זכרי"א ח) והוא עומד בין ההדסים, וערבי נחל זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (תהלים סח ה) סולו לרוכב בערבות תראה שכל המינים האלו רומזים בשם יתברך עכ"ל]

Rabbi Yaakov of Marvege, a Levi, was a thirteenth century Tosafist born in Marvege, France. His halachic work "Sha'alot U'teshuvot Min Hashamayim" is comprised of replies he received from Heaven in dreams in answer to some of his halachic questions. For example, once he wanted to find out whether the halacha followed the view of Rabbi Yitzchak Alfazi or that of the Geonim regarding a certain aspect of the laws of tefillin. He inquired of Heaven in a dream and received a reply saying "My covenant will I establish with Yitzchak." This is a verse in Genesis (17:21), but in this context he saw it as an indication that the law follows the view of "Yitzchak," Rabbi Yitzchak Alfazi.

Sha'alot U'teshuvot Min Hashamayim is cited by halachists, such as Shibbolei Haleket and Radvaz, as being authoritative.

ספר

שו"ת מן השמים

בכתב סת"ם

לרב הווסיד רבינו

יעקב הלוי

ממרויש ומקורביל

זללה"ה

שו"ת מן השמים סימן ג - ועוד שאלתי על סדר פרשיות שבתפלין וכך היתה שאלתי: אנא המלך הגדול הגבור והנורא חכם הרזים מגלה נסתרות מגיד נעלמות שומר הברית והחסד, הגדל נא חסדך עמנו היום וצוה למלאכך הקדושים להודיעני את אשר נסתפקנו בסדר פרשיות של תפלין כי יש מהחכמים האומרים הויות באמצע ואם החליף פסולות ויש מהחכמים האומרים הויות כסדרן ואם החליף פסולות, ועתה מלך מלכים צוה למלאכך הקדושים להודיעני הלכה כדברי מי, ודברי מי אתה מחבב. והשיבו: אלו ואלו דברי אלקים חיים, כמחלוקת למטה כך מחלוקת למעלה. הקב"ה אומר הויות באמצע וכל פמליא של מעלה אומרים הויות כסדרן. והוא אשר דיבר ה' בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד.

ספר

שו"ת מן השמים

בכתב סת"ם

לרב הווסיד רבינו

יעקב הלוי

ממרויש ומקורביל

זללה"ה

NEXT WEEK

WOW, THAT'S WILD:
TORAH PERSPECTIVES ON
ANIMALS